

הסחר בנשים בישראל

מודעות הציבור, עמדותיו כלפי התופעה ותפיסתו את
הקשר בין הסחר בנשים לבין פגיעה בזכויות האדם

ממצאי סקר דעת קהל

דיון בוועדת החקירה הפרלמנטרית
בנושא הסחר בנשים

מאת: אלה הלר

י"ג בכסלו תשס"ד

8 בדצמבר 2003

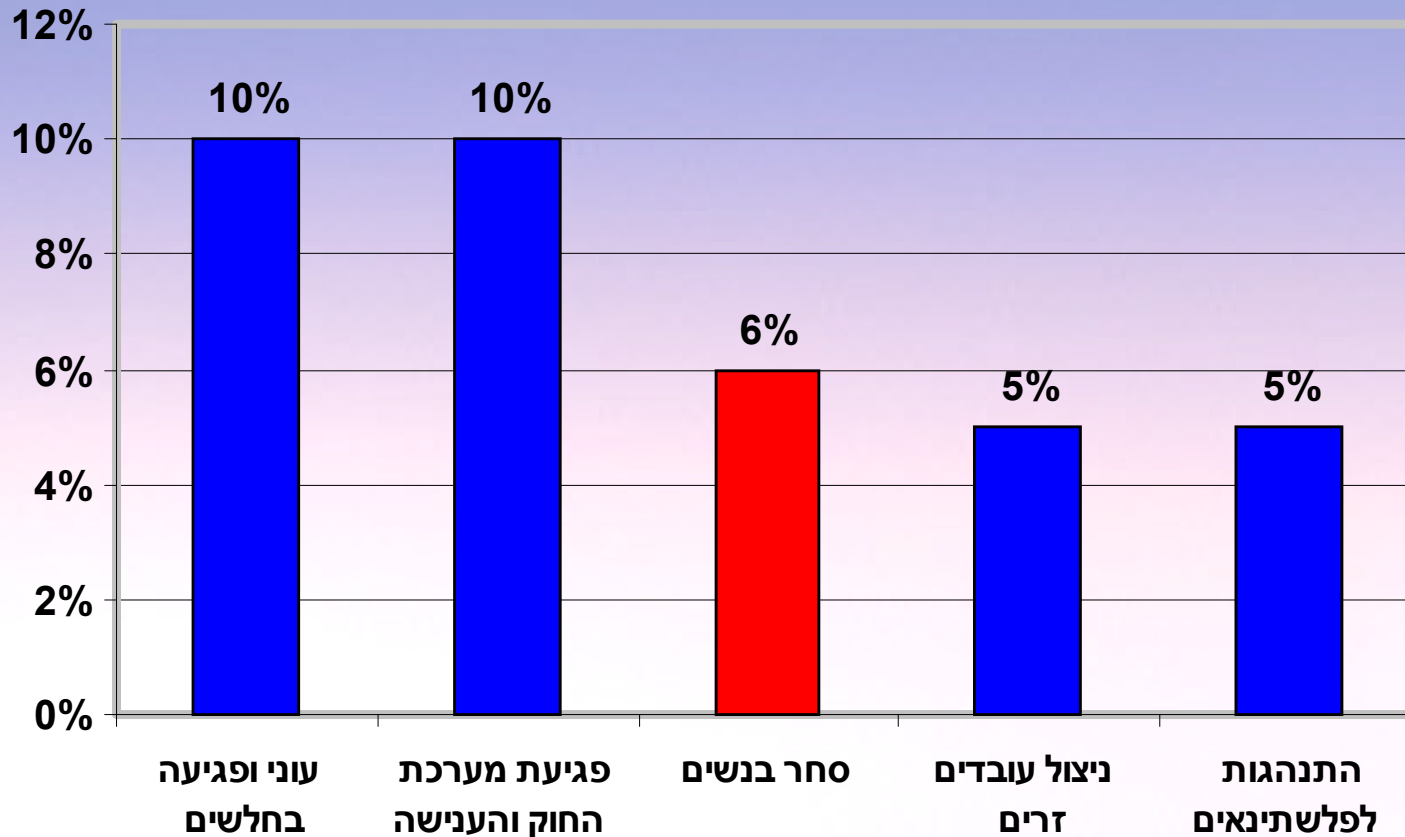
בחינת עמדות הציבור בנושאים שלהלן:

- היכרות עם התופעה והקשר שלה לזכויות האדם
- ההבדל והדמיון בין הסחר בנשים לבין זנות
- תפיסת המשתתפים: הנשים, הסוחרים והלקוחות
- הערכת הטיפול בתופעה
- המידה שבה הציבור מוטרד מתופעת הסחר בנשים

- סקר טלפוני
- 615 מרואיינים המהווים מדגם מיצג של האוכלוסייה הבוגרת (+18) של תושבי ישראל
- ראיונות בעברית, בערבית וברוסית בוצעו על-ידי סוקרי מכון "דחף" באוקטובר 2003
- טעות הדגימה המרבית בכלל המדגם: $\pm 4\%$

מודעות לתופעה

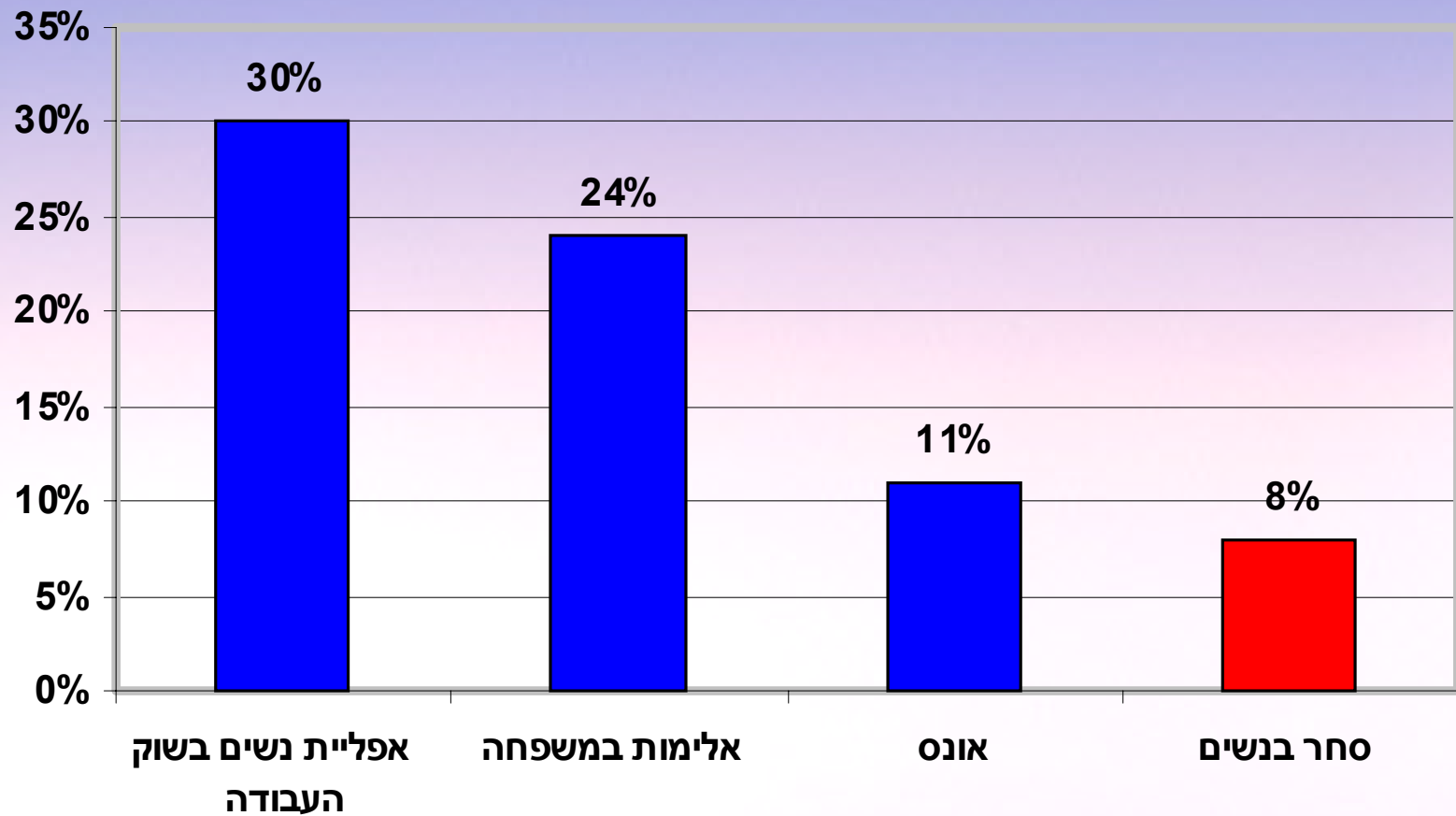
אילו תופעות של פגיעה בכבוד האדם וחירותו בישראל אתם מכירים? (שאלה פתוחה)

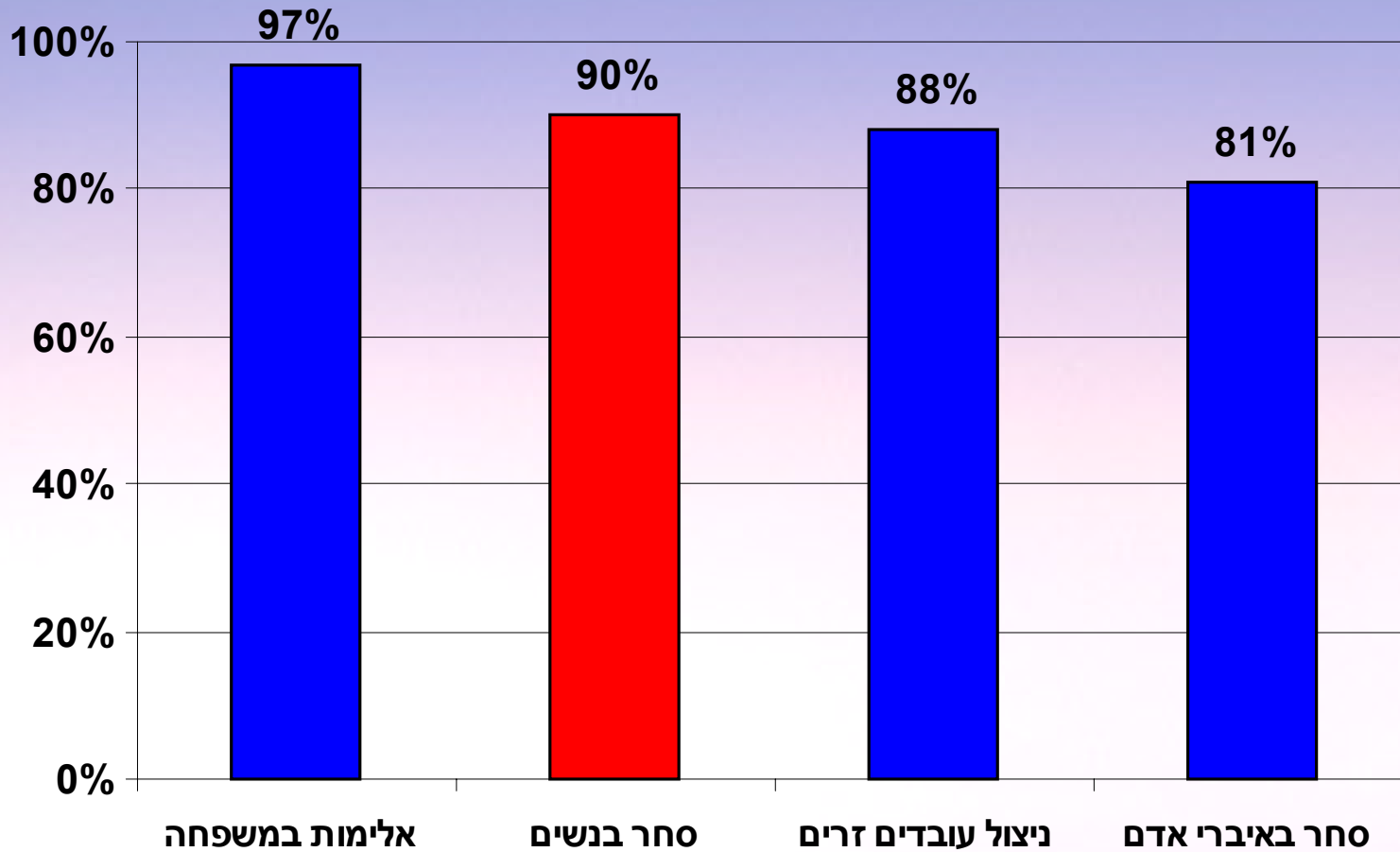
29% מהמרואינים ציינו שלא שמעו על התופעה כלל

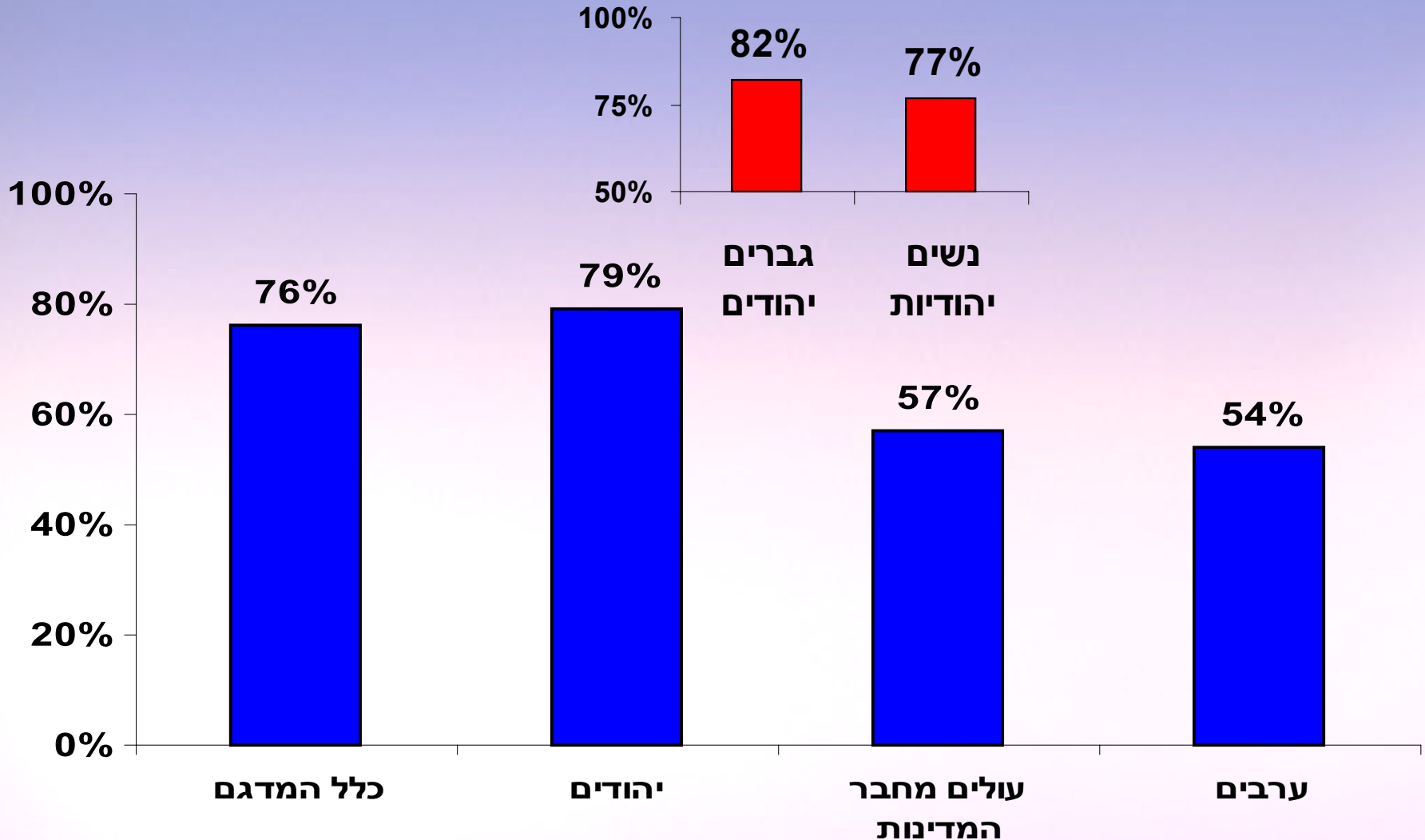
אילו תופעות של פגיעה בכבודן וחירותן של נשים בישראל אתם מכירים? (שאלה פתוחה)

אחוז מכלל המרואיינים המדווחים כי שמעו על ...

הכרת מאפיינים של התופעה (שאלה פתוחה)

הסחר בנשים כמעט אינו מתקשר בתודעת הציבור להפרה של זכויות האדם

המסקנה נגזרת מהפער בין השיעור הגבוה של
מודעות לתופעה לבין השיעור הנמוך של זיהוי
התופעה כפגיעה בזכויות האדם

הסחר בנשים נתפס כחלק מסוגיית הזרים בישראל

- בעיות של ישראלים הוזכרו בשכיחות גבוהה יחסית: עוני, קצבאות, מערכת החוק והענישה, אפליית נשים בשוק העבודה ואלימות במשפחה
- ניצול עובדים זרים וההתנהגות לפלשתינאים, כמו הסחר בנשים, הוזכרו בשכיחות נמוכה כמזוהים עם פגיעה בזכויות האדם
- ממד ה"זרות" הוא מאפיין מרכזי של תופעת הסחר בנשים בתודעת הציבור (51%)

לדעתך, אילו נזקים נגרמים לישראל מהסחר בנשים? (שאלה פתוחה)

עולים מחבר המדינות	ערבים	יהודים	כלל המדגם	
70.9%	36.0%	58.4%	55.5%	פגיעה בתדמית המדינה
47.8%	16.4%	26.0%	24.7%	נזק מוסרי/ערכי
30.6%	21.0%	18.3%	18.7%	פגיעה בתחום הכלכלי חברתי
10.9%	9.5%	18.6%	17.4%	עלייה ברמת הפשיעה
10.4%	36.1%	7.3%	11.0%	מחלות
4.6%	15.8%	6.2%	7.5%	פגיעה בחיי המשפחה
5.8%	5.4%	6.3%	6.2%	פגיעה במעמד האשה
3.4%	3.1%	5.6%	5.3%	פגיעה בכבוד האדם

* האחוזים מתוך 87.5% מהמרוואיינים שציינו שהתופעה גורמת נזק כלשהו.

כבוד האדם וחירותו ודמותה המוסרית של המדינה אינם מושגים חופפים בתודעה של הציבור בישראל

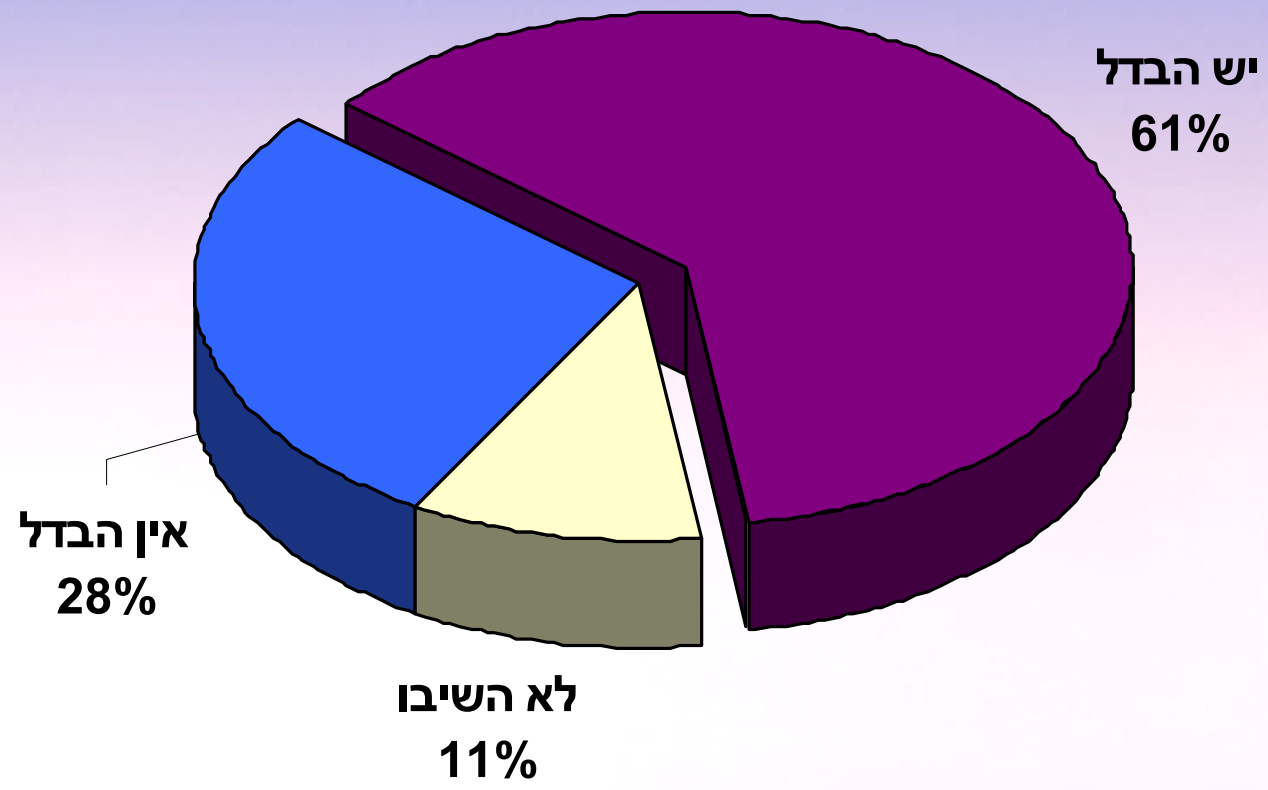
הסחר בנשים מתקשר בתודעת הציבור לחוסר מוסר יותר משהוא מתקשר להפרת זכויות האדם

- **הנזק הנתפס הוא תדמיתי (55%) או מוסרי-ערכי (25%), להבדיל מפגיעה בכבוד האדם (5%)**

- **הציבור נחלק כמעט שווה בשווה בהערכת השמירה על כבוד האדם וחירותו בישראל (47% נשמר / די נשמר ו- 51% אינו נשמר / כמעט אינו נשמר)**
- **קרוב לשני שלישים מהציבור מאמינים מאוד שהסחר בנשים פוגע בדמותה המוסרית של המדינה, אך עמדה זו רווחת דווקא בקרב המרוצים ממצב זכויות האדם ופחות בקרב מי שאינם מרוצים מהמצב**

תפיסת התופעה

האם יש הבדל בין עיסוק בזנות כחלק מתופעת הסחר בנשים לבין זנות אחרת?

מה ההבדל בין עיסוק בזנות כחלק מתופעת הסחר בנשים לבין זנות אחרת? (שאלה פתוחה)

כלל המדגם	
84.9%	ה"רצון החופשי" - עיסוק בזנות הוא מרצון וסחר הוא בכפייה
5.2%	ניצול כספי ורמייה בסחר: הבדלים בשכר/ בתנאים
5.1%	העוסקים בסחר מעולם הפשע, שימוש באלימות, סרסורים
2.3%	הסחר עצמו: בסחר יש העברה של האשה מיד ליד ובזנות אין
5.0%	הבדלים במניע: המניע של הנסחרות הוא ניסיון להיחלץ ממצב כלכלי גרוע, ואילו המניע לזנות הוא חינוך לקוי

* האחוזים מתוך כלל המרואיינים שציינו שיש הבדל בין התופעות

רוב הציבור מבחין בין הנשים הנסחרות לבין העוסקות הישראליות בזנות. הממד המבחין העיקרי הוא "הרצון החופשי"

52% מכלל המרואיינים סבורים שהעוסקות בזנות עושות זאת מבחירה או מרצון חופשי ואילו סחר נשים הוא תוצר של כפייה, אלימות ו/או פשע

איזה תיאור הכי מתאים לכל אחד מהמעורבים בסחר בנשים?

הלקוחות	הנשים	סוחרי הנשים	
20.2%	5.2%	86.9%	פושע
40.5%	13.4%	4.8%	משתף פעולה
5.8%	56.8%	1.1%	קורבן
21.2%	1.5%	1.4%	אף אחד מאלה
6.5%	5.5%	4.1%	פושע ומשתף פעולה / פושע וקורבן /הכל
1.4%	15.6%	-	משתף פעולה וקורבן
4.4%	2.1%	1.7%	לא יודע

אפיון הלקוחות בחלוקה לפי מגזר

יוצאי חבר העמים	ערבים	יהודים	כלל המדגם	
10.6%	40.2%	16.9%	20.2%	פושע
40.2%	21.1%	43.7%	40.5%	משתף פעולה
3.0%	14.2%	4.4%	5.8%	קרבן
41.9%	2.1%	24.3%	21.2%	אף אחד מאלה
2.1%	6.2%	3.8%	4.2%	פושע ומשתף פעולה
0%	14.3%	2.0%	3.7%	קרבן+נוסף
2.3%	2.0%	4.8%	4.4%	לא יודע

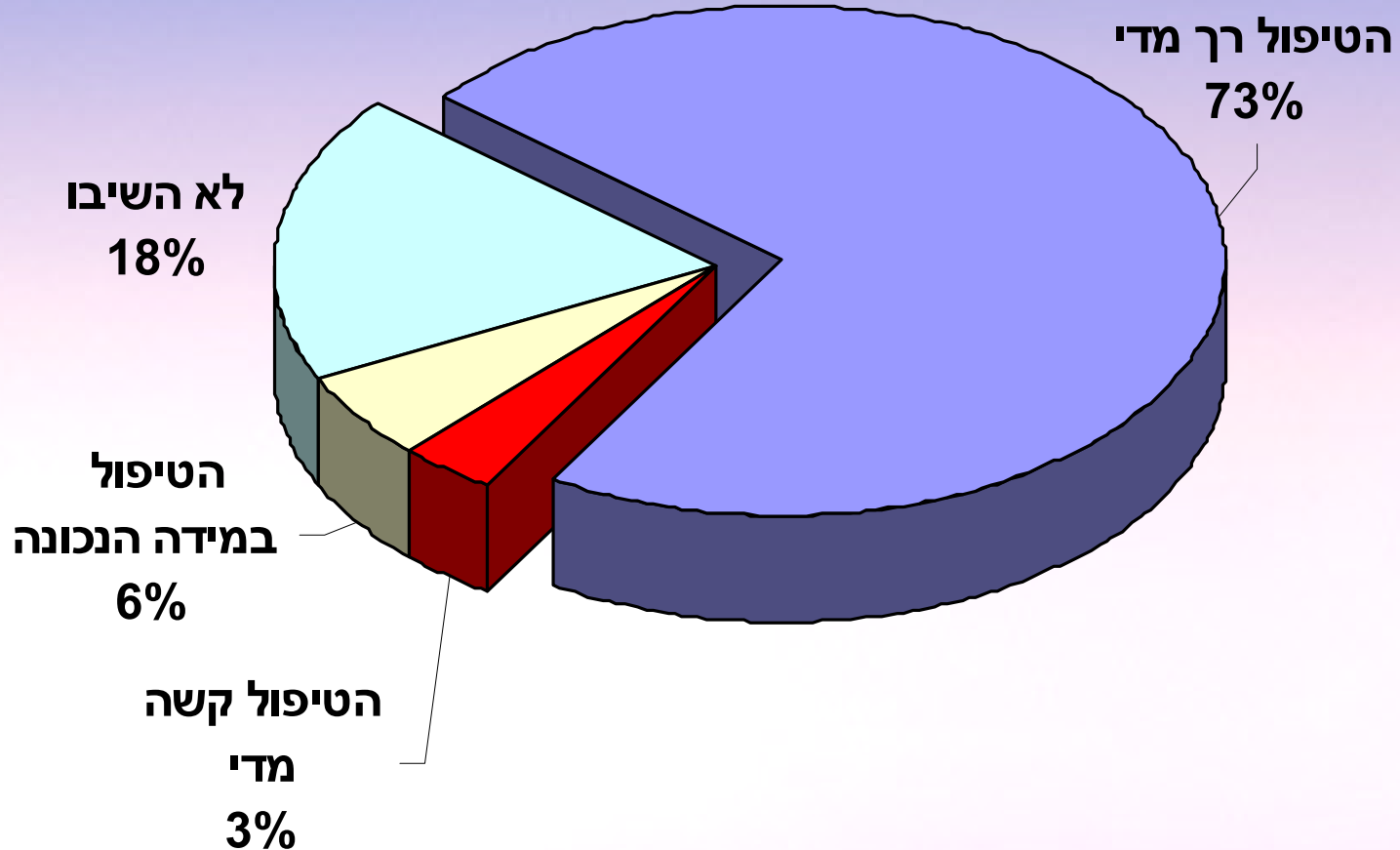
אפיון הלקוחות בחלוקה לפי מגדר

נשים יהודיות	גברים יהודים	יהודים	
22.8%	10.7%	16.9%	פושע
44.7%	42.4%	43.7%	משתף פעולה
1.5%	7.5%	4.4%	קרוב
20.5%	28.5%	24.3%	אף אחד מאלה
5.2%	2.5%	3.8%	פושע ומשתף פעולה
1.3%	2.7%	2.0%	קרוב+נוסף
3.9%	5.7%	4.8%	לא יודע

הציבור הישראלי - ובעיקר הגברים - מגלה סלחנות כלפי לקוחות הסחר בנשים

הערכת הטיפול בתופעה

האם הטיפול של המדינה בסוחרי הנשים רך מדי, קשה מדי או במידה הנכונה?

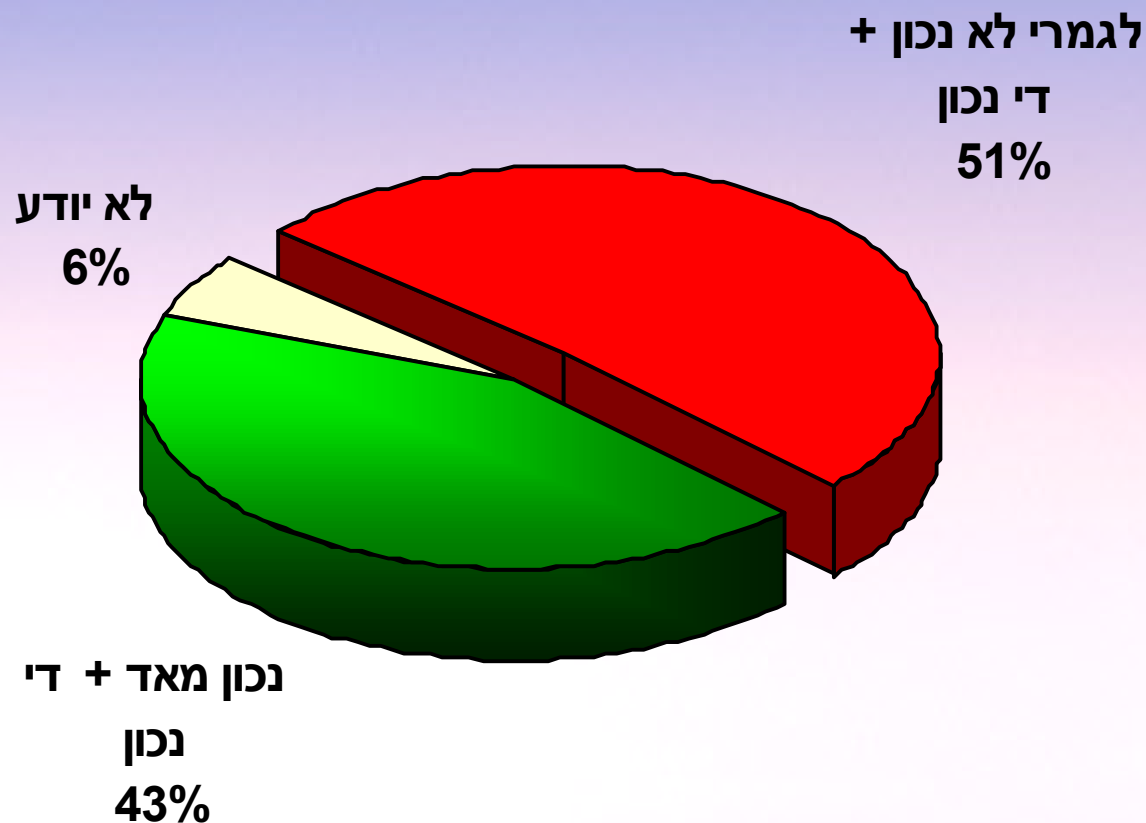
האם המשפט: "המשטרה מטפלת בסוחרי הנשים ביד רכה מדי" הוא נכון, או לא נכון?

נשים יהודיות	גברים יהודים	עולים מחבר העמים	ערבים	יהודים	כלל המדגם	
21.4%	16.6%	67.6%	29.3%	19.0%	20.5%	לגמרי לא נכון+ לא כל כך נכון
57.2%	68.1%	19.3%	56.3%	62.5	61.6%	די נכון+ נכון מאוד
21.3%	15.4%	13.0%	14.3%	18.4%	17.8%	לא יודע

**יש תמיכה גורפת של הציבור בהענשת הסוחרים
והסכמה שטיפול המדינה בהם רך מדי**

האם המשפט "תופעת הסחר בנשים היא תופעה טבעית שתמיד היתה ותמיד תהיה" נכון?

מסקנות

- הסחר בנשים כמעט אינו מתקשר בתודעת הציבור להפרה של זכויות האדם אלא לחוסר מוסר
- הסחר בנשים נתפס כחלק מסוגיית הזרים בישראל
- נראה כי בגלל היותן של הנשים זרות, קל יותר לישראלים להדחיק את התופעה
- לדעת הציבור, הנזק העיקרי מתופעת הסחר בנשים הוא פגיעה בתדמית של ישראל בעולם

מסקנות עיקריות (2)

- רוב הציבור מבחין בין הנשים הנסחרות לבין הזונות הישראליות. הממד העיקרי המבחין הוא "הרצון החופשי"
- הציבור בישראל, ובעיקר הגברים, מגלה סלחנות כלפי צרכני הסחר בנשים
- הציבור בישראל סבור כי לא נעשה די בתחום האכיפה כדי לצמצם את תופעת הסחר בנשים